

Rapport etter tilsyn

Rapport	
Rapporttittel Markedstilsyn med Proserv Norge AS	Oppgavenummer 9921106
	Saksnummer 2023/493
Gradering	
☒ Offentlig	☐ Begrenset
☐ Unntatt offentlighet	☐ Fortrolig
☐ Strengt fortrolig	
Involverte	
Hovedgruppe	Oppgaveleder [Redacted]
Deltakere i revisjonslaget [Redacted]	Dato 12.6.2023

1 Innledning

Vi har ført et proaktivt markedstilsyn med Proserv Norge AS den 21.4.2023.

Proserv er et internasjonalt selskap med lokasjoner i 12 land og over 800 ansatte. De opererer i 60 land, hovedsakelig innen offshore og topp-side kontroll. I Norge har Proserv kontorer i Stavanger og Trondheim.

2 Bakgrunn

I løpet av 2020 og 2021 førte vi et reaktivt markedstilsyn med Proserv og deres gass boosterpumper. I vårt brev fra 27.1.2021 skrev vi at Proserv presenterte i møtet den 27.11.2020 sine planer for videre oppfølging av sitt produkt – gass boosterpumpe. Proserv bekreftet at den tekniske dokumentasjonen herunder bruksanvisning skal være gjennomgått og brakt i samsvar med kravene i relevant regelverk. Proserv påpekte også at de ville styrke sin kompetanse innen regelverket og jobbe med å sikre god intern kvalitetskontroll.

3 Mål

Målet med markedstilsynet var å følge opp hvordan Proserv Norge har iverksatt korrigerende tiltak i henhold til oversendt plan i 2020 og sikret at både produkter og nødvendig dokumentasjonen er i samsvar med krav i relevant regelverk.

4 Resultat

4.1 Generelt

Proserv har siden 2021 jobbet med å forbedre både produkter og dokumentasjonen. I samarbeid med kundene ble mange pumper som har vært i bruk, gjennomgått og forbedret. Enkelte med mangelfull dokumentasjon valgte kundene selv å kassere. Produkt design ble gjennomgått på nytt av Proserv og endret slik at alle nå leveres med minst én sikkerhetsventil. Gjennom deres kurscenter, tilbyr de både teoretisk og praktisk opplæring i forbindelse med gass boosterpumper. Dokumentasjon for pumpene leveres elektronisk med passord slik at Proserv sikrer at kunden har fått og åpnet dokumentasjonen.

Markedstilsyn var stikkprøvebasert og våre funn er derfor basert på to gass boosterpumper, modell 200V og 200G AGD-62. Markedstilsynet resulterte i følgende funn:

- 6 avvik
- 1 forbedringspunkt

5 Observasjoner

Vi har to hovedkategorier av observasjoner:

Avvik: Observasjoner der vi *påviser* brudd på/manglende oppfylning av regelverket.

Forbedringspunkt: Observasjoner der vi *mener å se* brudd på/manglende oppfylning av regelverket, men ikke har nok opplysninger til å kunne påvise det.

5.1 Avvik

5.1.1 Mangelfull oppfyllelse av krav til vern mot skade på liv og helse

Avvik

Gass boosterpumpe 200G AGD-62 oppfyller ikke kravene til vern mot skade på liv og helse.

Begrunnelse

I gass boosterpumpe modell 200G AGD-62 bygges det inn trykkpåkjent utstyr som ikke er i samsvar med kravene i forskrift trykkpåkjent utstyr. Dette gjelder primært sikkerhetsmanometer SM Ø 63 mm og 100mm og sikkerhetsventil (Pressure Relief Valves - PRV). Begge to komponentene har en kritisk funksjon i forbindelse med styring av trykk og dermed sikker bruk. Ventilen er betegnet som sikkerhetsventil i bruksanvisning PJ-03-01128-169-001.

Krav

Forskrift om maskiner § 5 om konstruksjon og bygging av maskiner, jf. Vedlegg 1 nr. 1.5.3 Annen energi enn elektrisitet

5.1.2 Sikkerhetsventil som ikke oppfyller grunnleggende sikkerhetskrav**Avvik**

Proserv har ikke sikret at sikkerhetsventil er konstruert og produsert i samsvar med vedlegg 1 i forskrift om trykkpåkjent utstyr når den ble brakt i omsetning.

Begrunnelse

Proserv har brukt Haskel sine sikkerhetsventiler (Pressure Relief Valve – PRV) i gass boosterpumpe 200G AGD-62. Fordi Proserv ikke kunne fremvise EU-samsvarserklæring for denne type ventilen, ba vi om forklaring. Proserv oversendte i e-post den 3.5.2023, Haskel sin «Usage statement» hvor Haskel erklærer blant annet at deres sikkerhetsventiler med modell nummer:

15570-1, 15570-2, 15570-3, 15670-1, 15670-2, 15700-25, 15700-26, 15700-60, 15900-1, 15900-2, 15901-1, 15901-2, 15960-1, 15960-2, 27741-1, 27741-11, 27741-12, 27741-2, 27741-3, 27741-4, 82545-25 og 82545-60

ikke er «sikkerhetstilbehør» som definert i forskrift om trykkpåkjent utstyr (Pressure Equipment Directive).

Sikkerhetsventiler er definert som «sikkerhetstilbehør» i henhold til § 4. nr. 4 bokstav a) og normalt samsvarsvurdert etter kategori 4, jf. vedlegg 2 nr. 2. i forskrift om trykkpåkjent utstyr. Kategori 4 er den høyeste risikokategorien i forskrift om trykkpåkjent utstyr som krever blant annet involvering av et teknisk kontrollorgan og CE-merking. I henhold til § 8 i forskrift om trykkpåkjent utstyr skal sikkerhetstilbehør som inngår i en sammenstilling, oppfylle grunnleggende sikkerhetskrav i vedlegg 1.

Proserv har dermed brukt Haskel sine sikkerhetsventiler som ifølge Haskel ikke er «sikkerhetstilbehør» iht. forskrift om trykkpåkjent utstyr, som sikkerhetsventiler i gass boosterpumpen, jf. dokumentasjonen til gass boosterpumpe 200G AGD-62 (dokument nr. PJ-03-011128-169-001).

Krav

Forskrift om trykkpåkjent utstyr § 13 om produsentens forpliktelser, nr. 1., jf. § 8 om sikkerhetstilbehør og trykkpåkjent tilbehør som skal oppfylle grunnleggende sikkerhetskrav

5.1.3 Manometre som ikke oppfyller grunnleggende sikkerhetskrav

Avvik

Proserv har ikke sikret at manometre er konstruert og produsert i samsvar med vedlegg 1 i forskrift om trykkpåkjent utstyr når de ble brakt i omsetning.

Begrunnelse

Vi fikk opplyst at Proserv bruker to forskjellige typer manometre i forbindelse med produksjon av gass boosterpumper, industrimanometer (IM) og sikkerhetsmanometer (SM), begge to fra MRC Hyptek. Proserv viste oss EU-samsvarserklæring for begge to typene, hvor MRC Global erklærer at de ble kategorisert etter artikkel 4.3 Sound Engineering Practice i Pressure Equipment Directive (PED). Artikkel 4.3 i PED er gjennomført i § 11 *Unntak fra grunnleggende sikkerhetskrav – god ingeniørpraksis* i forskrift om trykkpåkjent utstyr. Ifølge oversendt dokumentasjonen til manometre, er de CE-merket, selv om utstyr omfattet av § 11 ikke skal være påført CE-merkingen, jf. § 11 siste punktum i forskrift om trykkpåkjent utstyr.

Manometre er normalt definert som «trykkpåkjent tilbehør», jf. § 4, nr. 5 i forskrift om trykkpåkjent utstyr. Manometre for høye trykk, kan bli omfattet av kravet til CE-merking, jf. guideline A-05 og A-06 for PED.

I tilfeller der de tillatte grenser under rimelig forutsigbare bruksvilkår kan tenkes å bli overskredet, skal det trykkpåkjente utstyret være utstyrt med, eller det må være mulig å utstyre det med, passende *verneanordninger*, med mindre utstyret er planlagt beskyttet av andre verneanordninger integrert i sammenstillingen. Passende verneanordninger og kombinasjoner av disse:

- a. sikkerhetstilbehør som definert i § 4 nr. 4,
- b. ved behov, hensiktsmessig overvåkingsutstyr som målere og/eller alarmer som gjør det mulig å gripe inn, enten automatisk eller manuelt, for å sikre at det trykkpåkjente utstyret holdes innenfor tillatte grenser, jf. vedlegg 1, pkt. 2.10 om beskyttelse mot overskridelse av tillatte grenser for trykkpåkjent utstyr.

I gass boosterpumpe 200G AGD-62 bygges det inn 2-3 sikkerhetsmanometre, avhengig av kundens spesifikasjoner, jf. dokument nr. PJ-03-011128-169-001. I forbindelse med bruk av gass boosterpumper, kan sikkerhetsmanometre anses som verneanordninger nevnt i vedlegg 1, nr. 2.10 i forskrift om trykkpåkjent utstyr.

Krav

Forskrift om trykkpåkjent utstyr § 13 om produsentens forpliktelser, nr. 1., jf. § 8 om sikkerhetstilbehør og trykkpåkjent tilbehør som skal oppfylle grunnleggende sikkerhetskrav

5.1.4 Informasjon i bruksanvisning

Avvik

Manglende sikring at maskinen før omsetning oppfyller relevante grunnleggende krav til helse og sikkerhet i henhold til vedlegg I del 1.7.4 i forskrift om maskiner.

Begrunnelse

Gass boosterpumpe modell 200G AGD-62 er CE merket og er ansett som en komplett transportabel maskin som har til oppgave å levere komprimert luft, helium eller nitrogen. Produsenten har i samsvarserklæringen, lagt den engelske versjonen 2006/42/EC «Machinery directive» og EN ISO 12100:2010 «Safety of machinery- General principles for design – Risk assessment and risk reduction» til grunn for samsvarsvurderingen og CE-merkingen av maskinen.

I forbindelse med markedstilsynet ble bruksanvisning «handbook user manual filling unit 200G ATEX» dok. PJ-03011128-169-001 til gass boosterpumpe modell 200G AGD-62 lagt til grunn for å vurdere om produsenten har sikret at grunnleggende krav til helse og sikkerhet var oppfylt før levering til sluttbruker. Farer og risikoer for bruker som fremstår i informasjon om komponenter som brukes, skal implementeres i bruksanvisningen, det samme skal krav om informasjon til bruker som fremkommer i andre forskrifter som er tilknyttet komponenter som inngår i maskinen. Andre direktiver slik som 2014/34/EU og 2014/68/EU inneholder spesifikke krav om bruk og informasjon som også må tas med i bruksanvisningen.

Proserv har i samsvarserklæringen brukt harmonisert standard EN ISO 12100 som grunnlag for risikovurderinger. Denne standarden viser i del 6.4 til nødvendig informasjon til bruker. For å sikre nødvendig informasjon til bruker må krav fra direktiver og standarder vurderes opp mot relevans for den enkelte bruksanvisning.

Gjennomgangen av bruksanvisning viste at det er mangler i forhold til minimums innholdet som er listet opp i forskrift om maskiner vedlegg 1 del 1.7.4.2 om bruksanvisningens innhold.

Informasjon som er viktig for bruk og vedlikehold som fremkommer i komponent leverandørs brukerdokumentasjon for delvis sammensette komponenter slik som eksempelvis en pumpe skal overføres til bruksanvisning. Det samme gjelder for nødvendige tegninger.

Eksempler, men ikke begrenset til oppstillingen av manglende informasjon, er blant annet punktene i forskrift om maskiner vedlegg 1 del 1.7.4.2:

- b) Maskinens betegnelse/merking slik det framgår av selve maskinen, unntatt serienummeret. F.eks. gjengivelse av maskinplate ref. 1.7.3.

- c) EF-samsvarserklæringen eller et dokument som gjengir innholdet av EF-samsvarserklæringen. Henvisningene i standardisert samsvarserklæringen til Proserv. F.eks. punkt 4, 5 og 6 har mangelfull eller feil henvisningstilknytning.
- d) En generell beskrivelse av maskinen f.eks. mangler beskrivelse av pumpe
- e) Mangler tegninger på sentrale komponenter, f.eks. Haskel pumpe
- h) Advarsler om måter som maskinen ikke må brukes på. Her kommer ikke informasjon omkring selve pumpen klart frem, f.eks. fra SIRA 03ATEX921X se spesifikasjoner under punkt 15 «*special conditions for use*».
- i) Informasjon om tilkoplinger herunder tegninger og eventuelle diagrammer
- k) instruksjoner (om nødvendig) for bruk, f.eks.:
- manglende forklaring under pkt. 2 og 3 for selve bruken av maskinen opp mot bilde.
 - Opplæring; Proserv har kun vist til forskrift krav forskrift om utførelse av arbeid § 10-1, men har ikke informert om nødvendig opplæring i forhold til risikovurderinger, jf. EN 12100 del 6.4.1.2 om informasjon som skal gjøres tilgjengelig for bruker. Det er heller ikke beskrevet nødvendig opplæring for personell som utfører vedlikehold.

Krav

Forskrift om maskiner § 8 om omsetting og levering av maskiner. avsnitt a, c og e. Forskrift om utstyr og sikkerhetssystemer til bruk i eksplosjonsfarlig område § 7 om produsentens forpliktelser, punkt 1 jf. Vedlegg II grunnleggende krav til helse og sikkerhet, avsnitt 1.0.6

5.1.5 Merking

Avvik

Manglende lett leselig og varig merking av utstyrsguppe og kategori samt manglende merking av opplysninger på utstyret som er nødvendig for sikker bruk.

Begrunnelse

200V enhet for testing som vi inspiserer på verksted manglet ATEX utstyrskategori og utstyrsguppe på merkeskiltet til utstyret. Disse opplysningene skal komme etter det særskilt eksplosjonsvernmerke .

Eksplosjons relaterte sikkerhetsmerking på 200G gass boosterpumper og 200V test enhet var noe inkonsekvent. Utstyret skal også etter ATEX kategori og gruppe merkes

med sikkerhetsinformasjon som beskyttelsesmetode, gassgruppe og temperaturklasse.

200G AGD-62 gass boosterpumper og 200V test enhet som vi inspiserte manglet merking av tilkoblingspunkt for jording. Det manglet også opplysning om at utstyret må jordes før bruk i eksplosjonsfarlig område. Gyldig område for trykk og temperatur på forsyningsluft som tilkobles utstyret manglet også. I henhold til bruksanvisning og ATEX instruks er dette informasjon som er nødvendig for sikker bruk av utstyret i eksplosjonsfarlig område.

Krav

Forskrift om utstyr og sikkerhetssystemer til bruk i eksplosjonsfarlig område § 7 om produsentens forpliktelser, punkt 1 jf. Vedlegg II grunnleggende krav til helse og sikkerhet, avsnitt 1.0.5

5.1.6 Samsvarserklæring

Avvik

Manglende referanse til ATEX typesertifikat i EU samsvarserklæring.

Begrunnelse

I EU samsvarserklæring for 200G gass boosterpumpe manglet det referanse til ATEX typesertifikat (SIRA03ATEX9218X).

Krav

Forskrift om utstyr og sikkerhetssystemer til bruk i eksplosjonsfarlig område § 14 om samsvarserklæring, punkt 2.

5.2 Forbedringspunkt

5.2.1 Samsvarserklæring

Forbedringspunkt

Mangelfull EU samsvarserklæring.

Begrunnelse

Det er ikke samsvar mellom EU samsvarserklæring for 200V test enhet datert 12.01.2023 og bekreftelse fra teknisk kontrollorgan (SIRA 13XT325) på mottak av ATEX dokumentasjon i forbindelse med samsvars vurdering.

I EU samsvarserklæring Proserv referere man til harmonisert standard EN ISO 80079-36 og EN ISO 80079-37, mens i teknisk dokumentasjon fremlagt teknisk kontrollorgan verifiserer man opp mot harmonisert standard EN 13463-1:2009 og EN 13463-1:2011. Sistnevnte standard har blitt erstattet av 80079-36 og 80079-37. Vi

ønsker også å påpeke at man også må inkludere hvilken utgave av harmonisert standard man deklarerer samsvar mot i samsvarserklæringen. Det benyttes typisk årstall for utgivelse av den enkelte standard for å definere utgave.

Språk i samsvarserklæringen var en blanding av engelsk og norsk.

Det ble brukt CE-merking i samsvarserklæringen. CE-merke er ment å bruke på merkeskilter.

Krav

Forskrift om utstyr og sikkerhetssystemer til bruk i eksplosjonsfarlig område § 14 om samsvarserklæring, punkt 2 jf. vedlegg X, punkt 6.

Forskrift om trykkpåkjent utstyr vedlegg 4 om samsvarserklæring

6 Andre kommentarer

Enkelte dokumenter som samsvarserklæringer har ikke vært lett tilgjengelige for oss. Det er viktig at Proserv har en oversikt og tilgang til relevant dokumentasjon for alle elementene som utgjør en gass boosterpumpe herunder manometre og ventiler. Under befaringen på verkstedet kom vi over ei tralle med påmontert gass boosterpumpe og flere gassflasker. Proserv informerte om at de ikke har levert lignende produkter før og i den sammenhengen påpekte vi at det produktet kan bli ansett som trykkpåkjent utstyr (sammenstilling) iht. forskrift om trykkpåkjent utstyr avhengig om flaksene er laget etter forskrift om trykkpåkjent utstyr og er CE-merket eller om de er laget etter forskrift om transportabelt trykkutstyr og er π -merket.

7 Deltakere fra oss

Vi deltok med følgende personer:

•

■

8 Dokumenter

Følgende dokumenter ble benyttet under planleggingen og utføringen av tilsynet:

- Samsvarserklæring til gass boosterpumpe 200V Test Unit, S/N: PJ-03012166B
- Samsvarserklæring til gass boosterpumpe 200G AGD-62, S/N: PJ-03-011128
- Teknisk dokumentasjon/bruksanvisning til 200G AGD-62, S/N: PJ-03-011128
- Samsvarserklæring fra MRC Global for manometre typer IM og SM fra 5.1.2017
- Samsvarserklæring fra Armano Messtechnik GmbH for manometre type R, (A)P, D(i)R, DiK og K fra 17.10.2022.
- Assessment report SIRA 13XT325

- EU Typegodkjenningssertifikat gass boosterpumpe SIRA03ATEX9218X

Vedlegg A**Oversikt over intervjuet personell**